

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΑΑΔΕΑνεξάρτητη Αρχή
Δημοσίων Εσόδων**ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ
ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΗΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΕΛΕΓΧΩΝ
ΤΜΗΜΑΤΑ Β΄, Γ΄**

Τηλέφωνα : 2103375204, 2103375815

**ΕΞ. ΕΠΕΙΓΟΝ
ΑΝΑΡΤΗΤΕΑ ΣΤΟ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ****ΑΔΑ:
Αθήνα, 2 Φεβρουαρίου 2018****ΠΟΛ. 1019**

Ταχ. Δ/ση : Καρ. Σερβίας 8
 Ταχ. Κώδικας : 10184 Αθήνα
 Fax : 20103375354
 E-Mail : d.eleg@mofadm.gr
 Url : www.aade.gr

ΠΡΟΣ : Ως Π.Δ.

ΘΕΜΑ: «Κοινοποίηση των διατάξεων της παραγράφου 2 του άρθρου 398 του ν.4512/2018 (Α΄5), με τις οποίες προστέθηκε παράγραφος 50 στο άρθρο 72 του ν. 4174/2013 (Α΄170)».

1. Σας κοινοποιούμε, συνημμένα τις διατάξεις της παραγράφου 2 του άρθρου 398 του ν.4512/2018, «*Ρυθμίσεις για την εφαρμογή των Διαρθρωτικών Μεταρρυθμίσεων του Προγράμματος Οικονομικής Προσαρμογής και άλλες διατάξεις*», με τις οποίες προστέθηκε παράγραφος 50 στο άρθρο 72 του ν. 4174/2013 και παρέχουμε τις ακόλουθες οδηγίες για την ορθή και ομοιόμορφη εφαρμογή τους, όσον αφορά τη μείωση των προστίμων ή των πρόσθετων φόρων.

Επισημαίνεται ότι, σε εφαρμογή των διατάξεων του τελευταίου εδαφίου της παραγράφου 50 του άρθρου 72 του ν. 4174/2013, όπως αυτή προστέθηκε με την παράγραφο 2 του άρθρου 398 του ν.4512/2018, εκδόθηκε η Απόφαση Διοικητή ΑΑΔΕ ΠΟΛ 1012/2018 (Β' 126) αναφορικά με τον καθορισμό ζητημάτων προθεσμιών, καταβολής, αρμοδιοτήτων και κάθε αναγκαίου θέματος για την εφαρμογή της παραγράφου 2 του άρθρου 398 του ν.4512//2018, ως προς την μείωση των προστίμων ή των πρόσθετων φόρων.

2. Ειδικότερα, με τις αναφερόμενες διατάξεις ορίζεται ότι παρέχεται στον φορολογούμενο η δυνατότητα να αποδεχθεί, με ανέκκλητη και ανεπιφύλακτη δήλωση, η οποία

υποβάλλεται στον προϊστάμενο της υπηρεσίας που εξέδωσε την πράξη προσδιορισμού του φόρου, εντός της προθεσμίας για άσκηση ενδικοφανούς προσφυγής,

α) την οριστική πράξη διορθωτικού προσδιορισμού που έχει εκδοθεί αλλά δεν έχει κοινοποιηθεί μέχρι την 17.1.2018 ή

β) την οριστική πράξη διορθωτικού προσδιορισμού που θα εκδοθεί κατόπιν προσωρινού διορθωτικού προσδιορισμού, ο οποίος έχει κοινοποιηθεί μέχρι την ως άνω ημερομηνία.

Περαιτέρω ως κίνητρο για την εξόφληση της προκύπτουσας οφειλής εντός τριάντα (30) ημερών από την κοινοποίηση της πράξης, παρέχεται η μείωση στο 60% του επιβληθέντος με την παραπάνω πράξη προστίμου, με βάση τις διατάξεις των άρθρων 58, 58Α παρ.2, 59 ή 72 παρ. 17 του Κ.Φ.Δ. ή του πρόσθετου φόρου του άρθρου 1 του ν.2523/1997.

3. Επίσης, προβλέπεται ότι τα οριζόμενα αναφορικά με τη μείωση του προστίμου ή του πρόσθετου φόρου εφαρμόζονται και επί των εκκρεμών στις 17.1.2018 υποθέσεων. Ειδικότερα, στον όρο «εκκρεμείς» για την εφαρμογή των εν λόγω διατάξεων, περιλαμβάνονται οι υποθέσεις :

α) που εκκρεμούσαν ενώπιον της Διεύθυνσης Επίλυσης Διαφορών ή των τακτικών διοικητικών δικαστηρίων ή του Συμβουλίου της Επικρατείας κατόπιν άσκησης ενδικοφανούς ή δικαστικής προσφυγής ή τακτικού ενδίκου μέσου ή αίτησης αναίρεσης

β) για τις οποίες εκκρεμούσε η προθεσμία άσκησης ενδικοφανούς ή δικαστικής προσφυγής ή τακτικού ενδίκου μέσου ή αίτησης αναίρεσης

γ) που είχαν συζητηθεί και δεν είχε εκδοθεί αμετάκλητη δικαστική απόφαση ή είχε εκδοθεί μη αμετάκλητη απόφαση αλλά δεν είχε κοινοποιηθεί στο φορολογούμενο.

Για την εφαρμογή των παραπάνω διατάξεων επί των εκκρεμών υποθέσεων, απαιτείται η υποβολή αίτησης - ανέκκλητης δήλωσης ανεπιφύλακτης αποδοχής της πράξης προσδιορισμού του φόρου ή της απόφασης της Διεύθυνσης Επίλυσης Διαφορών ή του δικαστηρίου, υπό την προϋπόθεση να μην έχει εκδοθεί αμετάκλητη δικαστική απόφαση κατά το χρόνο υποβολής της δήλωσης αποδοχής, εφαρμοζομένης ανάλογα της διαδικασίας που προβλέπεται στην παράγραφο 3 του άρθρου 49 του ν.4509/2017. Ευνόητο είναι ότι τα οριζόμενα αναφορικά με τη μείωση του προστίμου ή του πρόσθετου φόρου για καταλογιστικές πράξεις που εκδόθηκαν προ της εφαρμογής του Κ.Φ.Δ. έχουν εφαρμογή επί των φύλλων ελέγχου ή των πράξεων προσδιορισμού του φόρου.

Σε περιπτώσεις συνδυαστικής εφαρμογής και των διατάξεων του άρθρου 49 του ν.4509/2017, δηλαδή για πράξεις που εκδόθηκαν έως 31.12.2017, επισημαίνεται ότι με την υποβολή της ανέκκλητης δήλωσης ανεπιφύλακτης αποδοχής διενεργείται **καταρχάς** η

εκκαθάριση που προβλέπεται στο άρθρο 2 της Απόφασης Διοικητή ΑΑΔΕ ΠΟΛ.1214/2017 (Β' 4618), για την εφαρμογή των διατάξεων αναφορικά με την επιεικέστερη κύρωση.

Στην ανέκκλητη δήλωση ανεπιφύλακτης αποδοχής που υποβάλλεται από τον φορολογούμενο γίνεται ρητή αναφορά στις πράξεις ή στις αποφάσεις (ΔΕΔ ή δικαστηρίου) τις οποίες αυτός αποδέχεται.

4. Για την εφαρμογή των ανωτέρω, ο φορολογούμενος, εφόσον το επιλέξει, προσέρχεται στον αρμόδιο Προϊστάμενο κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 1 της Απόφασης Διοικητή Α.Α.Δ.Ε., ΠΟΛ 1012/2018, και του χορηγείται ΕΙΔΙΚΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑ (σύμφωνα με το συνημμένο ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ), όπου αναγράφεται η προκύπτουσα οφειλή σε εφαρμογή της εν λόγω διαδικασίας, το δε τελικώς οφειλόμενο ποσό προκύπτει, αφού υπολογισθούν κατά την καταβολή τόκοι/προσαυξήσεις εκπρόθεσμης καταβολής, μετά την αφαίρεση ποσών που έχουν καταβληθεί, εφόσον προβλέπεται η αφαίρεσή τους. Επισημαίνεται ότι για το διάστημα από την ημερομηνία υποβολής της αίτησης ανεπιφύλακτης αποδοχής μέχρι και την ημερομηνία έκδοσης του ανωτέρω σημειώματος η προβλεπόμενη προθεσμία για την καταβολή αναστέλλεται.

Αν η εξόφληση δεν διενεργηθεί εντός της προβλεπόμενης προθεσμίας, η ανωτέρω μείωση δεν ισχύει και παραμένει απαιτητό το σύνολο του ποσού.

5. Οι προθεσμίες που προβλέπονται στην παράγραφο 50 του άρθρου 72 του ν. 4174/2013, όπως αυτή προστέθηκε με τις διατάξεις της παραγράφου 2 του άρθρου 398 του ν.4512/2018 και καθορίζονται με την Απόφαση Διοικητή ΑΑΔΕ ΠΟΛ.1012/2018 (Β'126), ώστε να έχουν εφαρμογή οι διατάξεις για την μείωση του προστίμου ή του πρόσθετου φόρου στο 60%, διακρίνονται, με κριτήριο τον χρόνο έκδοσης της πράξης και το χρόνο κοινοποίησης της πράξης ή της εκκαθάρισης με βάση την ΠΟΛ.1214/2017, στις εξής περιπτώσεις :

ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΗΣ ΠΡΑΞΗΣ	ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΕΚΔΟΣΗΣ ΤΗΣ ΠΡΑΞΗΣ	ΠΡΟΘΕΣΜΙΑ ΚΑΤΑΒΟΛΗΣ ΓΙΑ ΤΗ ΜΕΙΩΣΗ ΠΡΟΣΤΙΜΩΝ/ ΠΡΟΣΘΕΤΩΝ ΦΟΡΩΝ	ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ/ ΕΚΚΑΘΑΡΙΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΕΙΚΕΣΤΕΡΗΣ ΚΥΡΩΣΗΣ	ΣΧΕΤΙΚΗ ΔΙΑΤΑΞΗ
Από 17.1.2018 & μετά	Έως 31.12.2017	Εντός 30 ημερών από την κοινοποίηση της καταλογιστικής πράξης	Η εκκαθάριση για τον υπολογισμό της επιεικέστερης κύρωσης διενεργείται εντός της προθεσμίας καταβολής	παρ.2 άρθρου 398 ν.4152/2018 (παρ. 50 του άρθρου 72 ΚΦΔ)
	Από 1.1.2018	Εντός 30 ημερών από την κοινοποίηση της καταλογιστικής πράξης	Ο υπολογισμός της επιεικέστερης κύρωσης έχει γίνει κατά την έκδοση της πράξης	

Πριν την 17.1.2018 (εκκρεμείς υποθέσεις της παρ. 50 του άρθρ. 72 του ΚΦΔ)	Έως 31.12.2017 (και αφορούν χρήσεις προ ΚΦΔ)	Εντός 30 ημερών από την κοινοποίηση της εκκαθάρισης της ΠΟΛ.1214/2017, εφόσον αυτή κοινοποιείται από 17.1.2018 & μετά	Γίνεται υποχρεωτικά εκκαθάριση για υπολογισμό της επιεικέστερης κύρωσης, σύμφωνα με την παρ.3 του άρθρου 49 του ν.4509/2017	παρ. 3,4 του άρθρου 2 της ΠΟΛ.1012/2018
		Έως 16.2.2018 (30 ημέρες από τη δημοσίευση του ν.4152/2018) εφόσον η εκκαθάριση της ΠΟΛ.1214/2017 έχει κοινοποιηθεί μέχρι 16.1.2018		
	Από 1.1.2018 έως 16.1.2018 (και αφορούν χρήσεις προ ΚΦΔ)	Εντός 30 ημερών από την υποβολή της ανέκκλητης δήλωσης ανεπιφύλακτης αποδοχής	Ο υπολογισμός της επιεικέστερης κύρωσης έχει γίνει κατά την έκδοση της πράξης	παρ. 5 του άρθρου 2 της ΠΟΛ.1012/2018
Οποτεδήποτε, έως 16.1.2018 (και αφορούν χρήσεις του ΚΦΔ)	Εντός 30 ημερών από την υποβολή της ανέκκλητης δήλωσης ανεπιφύλακτης αποδοχής	Έχουν επιβληθεί τα πρόστιμα των άρθρων 58, 58Α παρ. 2 ή 59 του ΚΦΔ		

6. Για την καλύτερη κατανόηση των ανωτέρω παραθέτουμε ενδεικτικά παραδείγματα (οι επιβαρύνσεις εκπρόθεσμης καταβολής που αναλογούν στην προκύπτουσα οφειλή δεν απεικονίζονται).

Παράδειγμα 1^ο

Έστω ότι ύστερα από έλεγχο εκδίδεται στις 20.12.2017 πράξη διορθωτικού προσδιορισμού φόρου εισοδήματος για τη χρήση 2014, με την οποία βεβαιώθηκε διαφορά φόρου πάνω από 50% του φόρου που προκύπτει με βάση τη δήλωση, η οποία κοινοποιήθηκε στον φορολογούμενο 10.1.2018. Ο φορολογούμενος υποβάλλει 25.1.2018 δήλωση ανέκκλητης αποδοχής της πράξης. Εφόσον καταβάλλει μέχρι 24.2.2017 την προκύπτουσα οφειλή, το πρόστιμο του άρθρου 58 ΚΦΔ μειώνεται στο 60% και το υπόλοιπο διαγράφεται, ως εξής:

	ΔΙΑΦΟΡΕΣ ΕΛΕΓΧΟΥ	ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΠΑΡ. 50 ΑΡΘ. 72 ΚΦΔ
Κύριος φόρος	20.000€	20.000€
Πρόστιμο άρθ. 58 ΚΦΔ	10.000€	6.000€ (=10.000*60%)
ΣΥΝΟΛΟ	30.000€	26.000

Παράδειγμα 2°

Έστω ότι ύστερα από έλεγχο εκδίδεται στις 29.12.2017 πράξη διορθωτικού προσδιορισμού φόρου για τη χρήση 2012, η οποία κοινοποιήθηκε στον φορολογούμενο 16.1.2018.

Ο φορολογούμενος υποβάλλει στις 30.1.2018 δήλωση ανεπιφύλακτης αποδοχής της πράξης και καταβάλλει την προκύπτουσα οφειλή εντός της ορισθείσας προθεσμίας, ώστε να επωφεληθεί της μείωσης του προστίμου που προβλέπεται από τις διατάξεις της παραγράφου 50 του άρθρου 72 του ΚΦΔ.

Στην περίπτωση αυτή, εφαρμόζονται υποχρεωτικά καταρχάς οι διατάξεις του άρθρου 49 του ν.4509/2017 και κατόπιν αυτές της παραγράφου 50 του άρθρου 72 του ΚΦΔ, ως ακολούθως:

	ΔΙΑΦΟΡΕΣ ΕΛΕΓΧΟΥ		ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΑΡΘ. 49 Ν.4509/2017 (ΕΠΙΕΙΚΕΣΤΕΡΗ ΚΥΡΩΣΗ)	ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΠΑΡ. 50 ΑΡΘ. 72 Ν. 4512/2018(ΜΕΙΩΣΗ ΤΟΥ ΠΡΟΣΤΙΜΟΥ ΣΤΟ 60%)
Κύριος φόρος	10.000€		10.000€	10.000€
Πρόσθετος φόρος ν.2523/97	12.000€			5146€ (8577X60%)
Πρόστιμο παρ. 17 άρ. 72 ΚΦΔ		8.577€ (=10.000*50% +(0,73%*49* 10.000))	8.577€	
ΣΥΝΟΛΟ	22.000€		18.577€	15.146€

Ύστερα από την εφαρμογή των διατάξεων για την επιεικέστερη κύρωση αντί του αρχικώς επιβληθέντος πρόσθετου φόρου 12.000€ επιβάλλεται πρόστιμο 8577€, το οποίο ισούται με το 50% του προσδιορισθέντος φόρου πλέον τόκου υπολογιζόμενου από 1.1.2014 έως 30.1.2018, ήτοι την ημερομηνία υποβολής της ανέκκλητης δήλωσης. Κατόπιν εφαρμογής δηλαδή των διατάξεων του άρθρου 49 του ν.4509/2017 ο αρχικώς επιβληθείς πρόσθετος φόρος μειώνεται κατά **3.423€** (ήτοι 12.000-8577= 3423).

Στη συνέχεια, εφόσον η συνολική προκύπτουσα οφειλή των 15.146€ εξοφληθεί εντός της οριζόμενης προθεσμίας, το επιβληθέν με τις επιεικέστερες διατάξεις πρόστιμο 8577€ μειώνεται περαιτέρω κατά 40%, ήτοι κατά 8577X40%= **3431€**, και συντάσσεται Α.Φ.ΕΚ για τη διαγραφή του ποσού αυτού.

Κατόπιν των ανωτέρω προκύπτει συνολικό όφελος για τον φορολογούμενο 3423+3431=**6854€** , και αντί του αρχικώς επιβληθέντος πρόσθετου φόρου 12.000€ τελικά καταβάλλεται πρόστιμο 5146€ (=12.000-6854).

Επισημαίνεται ότι θέματα που αφορούν επιστροφή, συμψηφισμό, διαγραφή ποσών που καταβλήθηκαν πριν την 1/1/2018, ως προς την εφαρμογή των διατάξεων του ν.4509/2017, και πριν την 17/1/2018, ως προς την εφαρμογή των διατάξεων του ν.4512/2018, θα διευκρινιστούν με νεότερο έγγραφο. Ποσά που καταβλήθηκαν από τις ως άνω ημερομηνίες και μετά, κατά περίπτωση, διαγράφονται, επιστρέφονται ή συμψηφίζονται.

Ο ΔΙΟΙΚΗΤΗΣ ΤΗΣ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΗΣ ΑΡΧΗΣ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΣΟΔΩΝ

Γ. ΠΙΤΣΙΛΗΣ

Συνημμένα:

- Υπόδειγμα Ειδικού Σημειώματος
- Διατάξεις της παρ. 2 του άρθρου 398 του ν.4512 (ΦΕΚ Α' 5/17-1-2018)

Π Ι Ν Α Κ Α Σ Δ Ι Α Ν Ο Μ Η Σ

I. ΑΠΟΔΕΚΤΕΣ ΓΙΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑ

1. Αποδέκτες Πίνακα Γ΄.
2. Υπηρεσία TAXISnet για ανάρτηση στην ιστοσελίδα της ΓΓΠΣ.
3. Δ/ση Υποστήριξης Ηλεκτρονικών Υπηρεσιών για ανάρτηση στην ιστοσελίδα της ΑΑΔΕ.

II. ΑΠΟΔΕΚΤΕΣ ΓΙΑ ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗ

1. Αποδέκτες Πίνακα Α΄ (μόνο οι αριθ. 1 και 4)
2. Αποδέκτες Πίνακα Β΄
3. Αποδέκτες Πίνακα Ζ΄ (μόνο οι αριθ. 1 και 6)
4. Αποδέκτες Πίνακα Η΄ (εκτός αριθ. 4, 10, 11)
5. Αποδέκτες Πίνακα Ι (μόνο αριθ. 1 και 4)
6. Γραφείο Υπουργού Οικονομικών.
7. Γραφείο Υφυπουργού Οικονομικών.

III. ΕΣΩΤΕΡΙΚΗ ΔΙΑΝΟΜΗ

1. Γραφείο Διοικητή.
2. Γραφείο Γενικών Διευθυντών.
3. Δ/ση Νομικής Υποστήριξης.
4. Διεύθυνση Ελέγχων
5. ΔΗΛΕΔ τμήματα (Θ΄, Δ΄)

ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ

ΕΙΔΙΚΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑΓΙΑ ΤΟΝ ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟ ΤΗΣ ΜΕΙΩΣΗΣ ΤΟΥ ΠΡΟΣΘΕΤΟΥ ΦΟΡΟΥ /ΠΡΟΣΤΙΜΟΥ ΚΑΙ ΤΗΝ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΗΣ ΠΑΡ. 50 ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 72 ΤΟΥ Ν.4174/2013 (ΚΦΔ)

Το ποσό πρόσθετου φόρου ή τέλους / προστίμου που επιβάλλεται με τ..... αριθμ. ...., ...¹ .....² και το οποίο προέκυψε κατόπιν εφαρμογής των διατάξεων του άρθρου 49 του ν.4509/2017, για την επιβολή της επιεικέστερης κύρωσης, μειώνεται στο 60%, εφόσον η προκύπτουσα οφειλή εξοφληθεί έως .....

	(Α)	(Β) ³	(Γ)= (Α)- (Β)
	ΒΕΒΑΙΩΘΕΝΤΑ ΠΟΣΑ ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 49 ΤΟΥ Ν.4509/2017	ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΤΗΣ ΜΕΙΩΣΗΣ ΤΗΣ ΠΑΡ.50 ΑΡΘΡΟΥ 72 Ν.4174/2013	ΠΡΟΚΥΠΤΟΥΣΑ ΟΦΕΙΛΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΗΣ ΠΑΡ.50 ΑΡΘΡΟΥ 72 Ν.4174/2013
ΚΥΡΙΟΣ ΦΟΡΟΣ /ΠΡΟΚΑΤΑΒΟΛΗ ΦΟΡΟΥ/ ΤΕΛΗ/ΕΙΣΦΟΡΕΣ			
ΠΡΟΣΘΕΤΟΣ ΦΟΡΟΣ/ ΠΡΟΣΤΙΜΟ			
ΠΡΟΣΘΕΤΑ ΤΕΛΗ/ ΠΡΟΣΤΙΜΟ			
ΣΥΝΟΛΟ			

Επί του οφειλόμενου φόρου κ.λπ. υπολογίζονται κατά την καταβολή, τόκοι / προσαυξήσεις εκπρόθεσμης καταβολής.

Ο Προϊστάμενος

Ο Υπάλληλος

.....
 Ημερομηνία/ Υπογραφή

¹ Συμπληρώνεται ο αριθμός και κατά περίπτωση ο τύπος της καταλογιστικής πράξης π.χ. οριστική πράξη διορθωτικού προσδιορισμού, φύλλο ελέγχου, κ.λπ.

² Συμπληρώνεται κατά περίπτωση εισοδήματος, Φ.Π.Α., κ.λπ.

³ Στην παρούσα στήλη αναγράφεται η μείωση κατά 40% του προστίμου/πρόσθετου φόρου

Validity unknown
 Digitized by the
 VAVVAVAV ZAVVAVAV
 Date: 2018/01/17 23:47:48
 SET
 Reason: Original File
 (unidentified)
 Location: E-mail
 Typographo

23

ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

17 Ιανουαρίου 2018

ΤΕΥΧΟΣ ΠΡΩΤΟ

Αρ. Φύλλου 5

ΝΟΜΟΣ ΥΠ' ΑΡΙΘΜ. 4512

Ρυθμίσεις για την εφαρμογή των Διαρθρωτικών Μεταρρυθμίσεων του Προγράμματος Οικονομικής Προσαρμογής και άλλες διατάξεις.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ
 ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

Εκδίδομε τον ακόλουθο νόμο που ψήφισε η Βουλή:

ΤΜΗΜΑ Α'
 ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ
 ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

ΜΕΡΟΣ Α'
 ΣΥΣΤΑΣΗ ΤΟΥ Ν.Π.Δ.Δ.
 «ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΚΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ»

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α'
 ΣΥΣΤΑΣΗ ΤΟΥ Ν.Π.Δ.Δ.
 «ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΚΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ» -
 ΣΚΟΠΟΣ - ΟΡΓΑΝΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ - ΠΟΡΟΙ

Άρθρο 1
 Σύσταση - Σκοπός - Κατάργηση της ΕΚΧΑ Α.Ε.
 και των Υποθηκοφυλακείων - Αρμοδιότητες

1. Συστήνεται νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου (Ν.Π.Δ.Δ.) με την επωνυμία «Ελληνικό Κτηματολόγιο εφεξής «Φορέας», με έδρα την Αθήνα, το οποίο εποπτεύεται από τον Υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας. Για τις σχέσεις του με την αλλοδαπή, ο Φορέας χρησιμοποιεί την επωνυμία «HELLENIC CADASTRE».

2. Σκοπός του Φορέα είναι η διασφάλιση της αξιοπιστίας, δημοσιότητας και διαθεσιμότητας των χωρικών και νομικών δεδομένων που αφορούν την ακίνητη ιδιοκτησία και η διασφάλιση της δημόσιας πίστης και ασφάλειας των συναλλαγών, σε σχέση με τα δεδομένα αυτά. Ο σκοπός του Φορέα επιτυγχάνεται με την καταχώριση νομικών και τεχνικών πληροφοριών, για τον ακριβή καθορισμό της θέσης και των ορίων των ακινήτων και τη δημοσιότητα των εγγραπτών δικαιωμάτων και βαρών μέσω της σύνταξης, τήρησης, ενημέρωσης και λειτουργίας του Εθνικού Κτηματολογίου, όπως αυτό ορίζεται στο πρώτο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 1 του ν. 2664/1998 (Α' 275). Στο σκοπό του Φορέα περιλαμβάνεται η γεωδαιτική και χαρτογραφική κάλυψη της χώρας και η δημιο-

ουργία και τήρηση ψηφιακών γεωχωρικών δεδομένων στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων του.

3. Η ανώνυμη εταιρεία με την επωνυμία «ΕΘΝΙΚΟ ΚΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ ΚΑΙ ΧΑΡΤΟΓΡΑΦΗΣΗ Ανώνυμη Εταιρεία», η οποία συστάθηκε με την υπ' αριθμ. 81706/6085/1995 απόφαση των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας, Οικονομικών και Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων (Β' 872), που εκδόθηκε κατ' εξουσιοδότηση της παρ.1 του άρθρου 14 του ν. 2308/1995 (Α' 114) και μετονομάστηκε ως άνω με το δεύτερο εδάφιο της παρ.1 του άρθρου 1 του ν. 4164/2013 (Α' 156), καταργείται χωρίς να τεθεί σε εκκαθάριση και διαγράφεται από το Γενικό Εμπορικό Μητρώο (Γ.Ε.ΜΗ.) του ν. 3419/2005 (Α' 297).

4. Ο Φορέας υπεισέρχεται ως καθολικός διάδοχος στη θέση της ΕΚΧΑ Α.Ε. και αυτοδικαίως στο σύνολο των πάσης φύσεως αρμοδιοτήτων, δικαιωμάτων, υποχρεώσεων και λοιπών εννόμων σχέσεων της ΕΚΧΑ Α.Ε. Οι κάθε είδους, τύπου, φύσεως και περιεχομένου δικαιοπραξίες που έχουν συναφθεί ή προκηρυχθεί μέχρι την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου και ευρίσκονται σε ισχύ, στις οποίες το μοναδικό ή ένα από τα συμβαλλόμενα μέρη είναι η ΕΚΧΑ Α.Ε. συνεχίζονται από και στο όνομα του Φορέα, χωρίς ο Φορέας ή άλλο συμβαλλόμενο μέρος ή τρίτος να δικαιούται να ζητήσει για το λόγο αυτό τη λύση των ανωτέρω δικαιοπραξιών ή τη μη εκπλήρωση των υποχρεώσεων που απορρέουν από αυτές. Οι εκκρεμείς δίκες της Ε.Κ.Χ.Α. Α.Ε. συνεχίζονται από και στο όνομα του Φορέα, χωρίς να επέρχεται βίαιη διακοπή τους και χωρίς να απαιτείται οποιαδήποτε ειδικότερη, δικαστική ή εξώδικη, ενέργεια για την συνέχισή τους.

5. Τα έμμισθα και τα άμισθα Υποθηκοφυλακεία της Χώρας, τα Κτηματολογικά Γραφεία Ρόδου και Κω - Λέρου, καθώς και τα Κτηματολογικά Γραφεία Θεσσαλονίκης και Πειραιά καταργούνται, όπως ορίζεται στην παράγραφο 7. Οι υφιστάμενες κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος, οργανικές θέσεις του προσωπικού των εμμίσθων Υποθηκοφυλακείων, των Κτηματολογικών Γραφείων Ρόδου και Κω - Λέρου, των Κτηματολογικών Γραφείων Θεσσαλονίκης και Πειραιά και οι θέσεις των άμισθων Υποθηκοφυλάκων της Χώρας, καταργούνται με τη δημοσίευση της απόφασης που προβλέπεται στην παράγραφο 7.

6. α) Οι αρμοδιότητες των καταργούμενων Υποθηκοφυλακείων, των Κτηματολογικών Γραφείων Ρόδου και Κω-Λέρου και των Κτηματολογικών Γραφείων Θεσσαλο-

εξακολουθεί να καταβάλλεται στους ίδιους δικαιούχους, στο ίδιο ύψος και με τους ίδιους όρους και προϋποθέσεις που ίσχυαν κατά την έναρξη ισχύος των διατάξεων του παρόντος. Από 1.3.2019 καταργούνται η παρ. 1 του άρθρου 15 του ν. 4024/2011 (Α' 176), το άρθρο 67 του ν. 4235/2014 (Α' 32), το άρθρο 22 του ν. 4368/2016, η παρ. 8 του άρθρου 2 και η παρ. 17 του άρθρου 11 του ν. 4375/2016 (Α' 51), το άρθρο 98 του ν. 4483/2017 (Α' 107), καθώς και κάθε άλλη διάταξη που ρυθμίζει κατά τρόπο διαφορετικό το καθεστώς χορήγησης του επιδόματος επικίνδυνης και ανθυγιεινής εργασίας και κάθε υπουργική ή κοινή υπουργική απόφαση που εκδόθηκε κατ' εξουσιοδότηση των ανωτέρω διατάξεων.

13. Εντός προθεσμίας δύο (2) μηνών από την έναρξη ισχύος του παρόντος άρθρου οι αρμόδιες Υπηρεσίες οφείλουν να συμπληρώσουν τα πεδία «κλάδος» και «ειδικότητα», της Εφαρμογής του Μητρώου Ανθρώπινου Δυναμικού του Ελληνικού Δημοσίου «Απογραφή». Σε περίπτωση μη συμπλήρωσης των ως άνω πεδίων, μετά την παρέλευση τεσσάρων (4) μηνών από την έναρξη ισχύος του παρόντος, αναστέλλεται η καταβολή του επιδόματος επικίνδυνης και ανθυγιεινής εργασίας.

Άρθρο 397

Τροποποιήσεις των άρθρων 18 και 19 του Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας

1. Η παρ. 1 του άρθρου 18 του ν. 4174/2013 (Α' 170) αντικαθίσταται ως εξής:

«1.α. Ο υπόχρεος σε υποβολή φορολογικών δηλώσεων υποβάλλει τις φορολογικές δηλώσεις στη Φορολογική Διοίκηση κατά το χρόνο που προβλέπεται από την οικεία φορολογική νομοθεσία.

β. Εκπρόθεσμη φορολογική δήλωση υποβάλλεται οποτεδήποτε μέχρι την κοινοποίηση του προσωρινού διορθωτικού προσδιορισμού του φόρου από τη Φορολογική Διοίκηση ή μέχρι την παραγραφή του δικαιώματος της Φορολογικής Διοίκησης για έλεγχο της αρχικής δήλωσης.

γ. Εκπρόθεσμη φορολογική δήλωση που υποβάλλεται μέχρι την κοινοποίηση εντολής ελέγχου ή της πρόσκλησης παροχής πληροφοριών του άρθρου 14 του παρόντος, έχει όλες τις συνέπειες της εκπρόθεσμης δήλωσης.

δ. Εάν η εκπρόθεσμη φορολογική δήλωση υποβληθεί μετά την κοινοποίηση εντολής ελέγχου ή της πρόσκλησης παροχής πληροφοριών του άρθρου 14 του παρόντος και μέχρι την κοινοποίηση του προσωρινού διορθωτικού προσδιορισμού του φόρου, εφόσον προκύπτει ποσό φόρου προς καταβολή, επιβάλλεται επί του ποσού αυτού, αντί του προστίμου του άρθρου 54, πρόστιμο που ισούται με το ποσό του προστίμου των άρθρων 58 παρ. 2, 58Α παρ. 2, ή 59 παρ. 1, κατά περίπτωση. Δεν είναι δυνατή η υποβολή δήλωσης σύμφωνα με την παρούσα περίπτωση με επιφύλαξη.

ε. Εξαιρουμένων των δηλώσεων παρακρατούμενου φόρου μισθωτών υπηρεσιών, εφόσον η προκύπτουσα οφειλή εξοφληθεί εντός τριάντα (30) ημερών από τον προσδιορισμό του φόρου, το επιβληθέν σύμφωνα με την προηγούμενη περίπτωση πρόστιμο περιορίζεται στο εξήντα τοις εκατό (60%) του αρχικώς προσδιορισθέντος.

στ. Φόροι, πρόστιμα, τέλη, εισφορές και λοιπά ποσά που έχουν προσδιορισθεί κατά τις διατάξεις των περι-

πτώσεων δ' και ε' δεν διαγράφονται, συμψηφίζονται ή επιστρέφονται.

Με απόφαση του Διοικητή της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων δύναται να καθορίζεται κάθε αναγκαίο θέμα για την εφαρμογή της παρούσας παραγράφου.»

2. Η παρ. 3 του άρθρου 19 του ν. 4174/2013 (Α' 170) αντικαθίσταται ως εξής:

«3.α. Τροποποιητική φορολογική δήλωση υποβάλλεται οποτεδήποτε μέχρι την κοινοποίηση του προσωρινού προσδιορισμού του φόρου από τη Φορολογική Διοίκηση ή μέχρι την παραγραφή του δικαιώματος της Φορολογικής Διοίκησης για έλεγχο της αρχικής δήλωσης.

β. Τροποποιητική φορολογική δήλωση που υποβάλλεται μέχρι την κοινοποίηση εντολής ελέγχου ή της πρόσκλησης παροχής πληροφοριών του άρθρου 14 του παρόντος, έχει όλες τις συνέπειες της εκπρόθεσμης δήλωσης.

γ. Εάν η τροποποιητική φορολογική δήλωση υποβληθεί μετά την κοινοποίηση εντολής ελέγχου ή της πρόσκλησης παροχής πληροφοριών του άρθρου 14 του παρόντος και μέχρι την κοινοποίηση προσωρινού προσδιορισμού του φόρου, εφόσον προκύπτει ποσό φόρου προς καταβολή, επιβάλλεται επί του ποσού αυτού, αντί του προστίμου του άρθρου 54, πρόστιμο που ισούται με το ποσό του προστίμου του άρθρου 58 παρ. 1, 58Α παρ. 2, ή 59 παρ. 2, κατά περίπτωση. Για τον υπολογισμό του ανωτέρω προστίμου, λαμβάνεται ως βάση υπολογισμού το ποσό της διαφοράς μεταξύ του φόρου που προκύπτει με βάση την υποβαλλόμενη τροποποιητική φορολογική δήλωση και εκείνου που προκύπτει με βάση την αρχικώς υποβληθείσα δήλωση, και τις τυχόν τροποποιητικές δηλώσεις που έχουν εν τω μεταξύ υποβληθεί. Δεν είναι δυνατή η υποβολή δήλωσης σύμφωνα με την παρούσα περίπτωση με επιφύλαξη.

δ. Εξαιρουμένων των δηλώσεων παρακρατούμενου φόρου μισθωτών υπηρεσιών, εφόσον η προκύπτουσα οφειλή εξοφληθεί εντός τριάντα (30) ημερών από τον προσδιορισμό του φόρου, το επιβληθέν σύμφωνα με την προηγούμενη περίπτωση πρόστιμο περιορίζεται στο εξήντα τοις εκατό (60%) του αρχικώς προσδιορισθέντος.

ε. Φόροι, πρόστιμα, τέλη, εισφορές και λοιπά ποσά που προσδιορίζονται κατά τις διατάξεις των περιπτώσεων γ' και δ' δεν διαγράφονται, συμψηφίζονται ή επιστρέφονται.

Με απόφαση του Διοικητή της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων δύναται να καθορίζεται κάθε αναγκαίο θέμα για την εφαρμογή της παρούσας παραγράφου.»

Άρθρο 398

Τροποποιήσεις του άρθρου 72 του Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας

1. Μετά το πρώτο εδάφιο της παρ. 18 του άρθρου 72 του ν. 4174/2013, όπως ισχύει μετά την αντικατάστασή της με το άρθρο 49 παρ. 4 του ν. 4509/2017 (Α' 201), προστίθενται εδάφια ως εξής:

«Για δηλώσεις που υποβάλλονται μετά την κοινοποίηση εντολής ελέγχου ή της πρόσκλησης παροχής πληροφοριών του άρθρου 14 του παρόντος και μέχρι την κοινοποίηση του προσωρινού διορθωτικού προσδιορισμού του φόρου επιβάλλονται, αντί των ανωτέρω κυρώσεων, οι κυρώσεις της παραγράφου 17 του παρόντος, κατά τα οριζόμενα στην παράγραφο αυτή. Εφόσον πρόκειται για τροποποιητικές δηλώσεις, για τον υπολογισμό του ποσού

του προστίμου της παραγράφου 17 του παρόντος άρθρου, λαμβάνεται ως βάση υπολογισμού το ποσό της διαφοράς μεταξύ του φόρου που προκύπτει με βάση την υποβαλλόμενη τροποποιητική φορολογική δήλωση και εκείνου που προκύπτει με βάση την αρχικώς υποβληθείσα δήλωση και τις τυχόν τροποποιητικές δηλώσεις που έχουν εν τω μεταξύ υποβληθεί. Δεν είναι δυνατή η υποβολή δηλώσεων σύμφωνα με το προηγούμενο εδάφιο με επιφύλαξη.

Εξαιρουμένων των δηλώσεων παρακρατούμενου φόρου μισθωτών υπηρεσιών, εφόσον η προκύπτουσα οφειλή εξοφληθεί εντός τριάντα (30) ημερών από τον προσδιορισμό του φόρου, το επιβληθέν κατά το προηγούμενο εδάφιο πρόστιμο ή ο πρόσθετος φόρος περιορίζεται στο εξήντα τοις εκατό (60%) του αρχικώς προσδιορισθέντος. Φόροι, πρόστιμα, τέλη, εισφορές και λοιπά ποσά που προσδιορίζονται κατά τις διατάξεις των δύο τελευταίων εδαφίων δεν διαγράφονται, συμψηφίζονται ή επιστρέφονται.»

2. Μετά την παρ. 49 του άρθρου 72 του ν. 4174/2013, η οποία προστέθηκε με το άρθρο 98 του ν. 4446/2016 (Α' 240), προστίθεται παράγραφος 50 ως εξής:

«50. Φορολογούμενος σε βάρος του οποίου:

α) έχει εκδοθεί και δεν έχει κοινοποιηθεί μέχρι την έναρξη ισχύος της παρούσας παραγράφου οριστική πράξη διορθωτικού προσδιορισμού του φόρου, ή

β) θα εκδοθεί οριστική πράξη διορθωτικού προσδιορισμού του φόρου κατόπιν προσωρινού διορθωτικού προσδιορισμού που έχει κοινοποιηθεί μέχρι την έναρξη ισχύος της παρούσας παραγράφου,

δύνата να αποδεχτεί την οριστική πράξη διορθωτικού προσδιορισμού, με ανέκκλητη και ανεπιφύλακτη δήλωσή του, η οποία υποβάλλεται εντός της προθεσμίας για άσκηση ενδικοφανούς προσφυγής, στον προϊστάμενο της υπηρεσίας που εξέδωσε την πράξη προσδιορισμού του φόρου. Εφόσον ο φορολογούμενος εξοφλήσει την προκύπτουσα οφειλή εντός της προθεσμίας της παραγράφου 3 του άρθρου 41, τα επιβληθέντα πρόστιμα, βάσει των άρθρων 58, 58Α παρ. 2 και 59 ή της παραγράφου 17 του παρόντος ή οι πρόσθετοι φόροι του άρθρου 1 του ν. 2523/1997 (Α' 179), κατά περίπτωση, μειώνονται στο εξήντα τοις εκατό (60%) αυτών.

Τα ανωτέρω εφαρμόζονται και για εκκρεμείς υποθέσεις κατά την έναρξη ισχύος της παρούσας παραγράφου, εφαρμοζομένης αναλόγως της παρ. 3 του άρθρου 49 του ν. 4509/2017. Ως εκκρεμείς υποθέσεις νοούνται οι υποθέσεις που εκκρεμούν ενώπιον της Διεύθυνσης Επίλυσης Διαφορών ή των τακτικών διοικητικών δικαστηρίων ή του Συμβουλίου της Επικρατείας κατόπιν άσκησης ενδικοφανούς ή δικαστικής προσφυγής ή τακτικού ενδίκου μέσου ή αίτησης αναίρεσης ή εκείνες για τις οποίες εκκρεμεί η προθεσμία άσκησης ενδικοφανούς ή δικαστικής προσφυγής ή τακτικού ενδίκου μέσου ή αίτησης αναίρεσης. Ως εκκρεμείς νοούνται, επίσης, οι υποθέσεις οι οποίες έχουν συζητηθεί και δεν έχει εκδοθεί αμετάκλητη απόφαση του δικαστηρίου ή έχει εκδοθεί μη αμετάκλητη απόφαση αλλά δεν έχει κοινοποιηθεί στον φορολογούμενο.

Με απόφαση του Διοικητή της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων δύναται να καθορίζονται ζητήματα προθεσμιών, καταβολής, αρμοδιοτήτων και κάθε αναγκαίο θέμα για την εφαρμογή της παρούσας παραγράφου.»

Άρθρο 399

Στο τέλος της παρ. 4 του άρθρου 9 του ν. 3986/2011 (Α' 152) προστίθεται εδάφιο ως εξής:

«Συμβάσεις που συννομολογήθηκαν, σύμφωνα με τον προσυμβατικό του Ελεγκτικού Συνεδρίου, θεωρούνται επωφελείς για το Ταμείο και το Ελληνικό Δημόσιο, όσον αφορά την αστική ή ποινική ευθύνη των μελών του Συμβουλίου Εμπειρογνομόνων.»

Άρθρο 400

Τροποποίηση διατάξεων του ν. 4067/2012 (Α' 79)

Αντικαθίσταται το πέμπτο εδάφιο της παρ. 2 του άρθρου 36 του ν. 4067/2012 με τα παρακάτω εδάφια:

«Σε περίπτωση ελλείμματος ή πλεονάσματος του ετήσιου οικονομικού αποτελέσματος του ειδικού λογαριασμού ΥΚΩ, οι μοναδιαίες χρεώσεις του ανταλλάγματος ΥΚΩ της παραγράφου 1α αναπροσαρμόζονται το Δεκέμβριο έκαστου έτους στο πλαίσιο παρακολούθησης του ειδικού λογαριασμού, μετά από εισήγηση της ΠΑΕ, η οποία εκδίδεται λαμβάνοντας υπόψη την εισήγηση του αρμόδιου διαχειριστή, τυχόν σωρευτικά ελλείμματα, σύμφωνα με την παρ. 10 του άρθρου 55 του ν. 4001/2011, την ανάγκη τήρησης ενός αποθέματος ασφαλείας και τυχόν κάλυψη του κόστους από τον Κρατικό Προϋπολογισμό, σύμφωνα με το τελευταίο εδάφιο. Η αναπροσαρμογή θα μηδενίζει το προβλεπόμενο έλλειμμα του τρέχοντος έτους, στο οποίο ενσωματώνεται το τυχόν έλλειμμα του προηγούμενου έτους. Ο αρμόδιος Διαχειριστής αποστέλλει τη σχετική εισήγηση στη ΠΑΕ το Σεπτέμβριο έκαστου έτους με στοιχεία και εκτιμήσεις του ετήσιου οικονομικού αποτελέσματος του ειδικού λογαριασμού ΥΚΩ του τρέχοντος και του επόμενου έτους. Η ΠΑΕ αποστέλλει το Νοέμβριο έκαστου έτους την εισήγηση στον Υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας.»

Άρθρο 401

Τροποποίηση διατάξεων του ν. 4389/2016 (Α' 94)

Α. Το άρθρο 135 του ν. 4389/2016 τροποποιείται ως εξής:

α) Στην παράγραφο 3 οι φράσεις «του πρώτου εξαμήνου από την παρέλευση του εξαμήνου αναφοράς» και «του εξαμήνου αυτού» αντικαθίστανται αντίστοιχα από τις φράσεις «των επόμενων δύο (2) δημοπρασιών από την έκδοση της απόφασής της» και «των δημοπρασιών αυτών».

β) Στο τέλος της παραγράφου 3 προστίθεται εδάφιο ως εξής:

«Η ως άνω απόφαση της ΠΑΕ εκδίδεται εντός μηνός από την παρέλευση του εξαμήνου αναφοράς.»

γ) Στην παράγραφο 4 οι φράσεις «του πρώτου εξαμήνου από την παρέλευση του εξαμήνου αναφοράς» και «του εξαμήνου αυτού» αντικαθίστανται αντίστοιχα από τις φράσεις «των επόμενων δύο (2) δημοπρασιών από την έκδοση της απόφασής της» και «των δημοπρασιών αυτών».

δ) Στο τέλος της παραγράφου 4 προστίθεται εδάφιο ως εξής:

«Η ως άνω απόφαση της ΠΑΕ εκδίδεται εντός μηνός από την παρέλευση του εξαμήνου αναφοράς.»

Β. Το άρθρο 136 του ν. 4389/2016 αντικαθίσταται ως εξής:

Παραγγέλλομε τη δημοσίευση του παρόντος στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και την εκτέλεσή του ως νόμου του Κράτους.

Αθήνα, 17 Ιανουαρίου 2018

Ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας

ΠΡΟΚΟΠΙΟΣ Β. ΠΑΥΛΟΠΟΥΛΟΣ

Οι Υπουργοί

Εσωτερικών

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΣΚΟΥΡΛΕΤΗΣ

Αναπληρωτής Υπουργός
Οικονομίας και Ανάπτυξης

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΧΑΡΙΤΣΗΣ

Παιδείας, Έρευνας
και Θρησκευμάτων

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΓΑΒΡΟΓΛΟΥ

Δικαιοσύνης, Διαφάνειας
και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων

ΣΤΑΥΡΟΣ ΚΟΝΤΟΝΗΣ

Αναπληρωτής Υπουργός
Οικονομικών

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΧΟΥΛΙΑΡΑΚΗΣ

Αναπληρωτής Υπουργός
Υγείας

ΠΑΥΛΟΣ ΠΟΛΑΚΗΣ

Περιβάλλοντος και Ενέργειας

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΣΤΑΘΑΚΗΣ

Ναυτιλίας
και Νησιωτικής Πολιτικής

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΚΟΥΡΟΥΜΠΛΗΣ

Τουρισμού

ΕΛΕΝΑ ΚΟΥΝΤΟΥΡΑ

Αναπληρωτής Υπουργός
Εσωτερικών

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΤΟΣΚΑΣ

Ψηφιακής Πολιτικής,
Τηλεπικοινωνιών και Ενημέρωσης

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΠΑΠΠΑΣ

Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης
και Κοινωνικής Αλληλεγγύης

ΕΥΤΥΧΙΑ ΑΧΤΣΙΟΓΛΟΥ

Αναπληρωτής Υπουργός
Δικαιοσύνης, Διαφάνειας
και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΠΑΠΑΓΕΛΟΠΟΥΛΟΣ

Υφυπουργός
Οικονομικών

ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ ΠΑΠΑΝΑΤΣΙΟΥ

Διοικητικής Ανασυγκρότησης

ΟΛΓΑ ΓΕΡΟΒΑΣΙΛΗ

Αναπληρωτής Υπουργός
Περιβάλλοντος και Ενέργειας

ΣΩΚΡΑΤΗΣ ΦΑΜΕΛΛΟΣ

Αγροτικής Ανάπτυξης
και Τροφίμων

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ

Οικονομίας και Ανάπτυξης

ΔΗΜΟΣ ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ

Εθνικής Άμυνας

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΚΑΜΜΕΝΟΣ

Αναπληρώτρια Υπουργός
Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης
και Κοινωνικής Αλληλεγγύης

ΘΕΑΝΩ ΦΩΤΙΟΥ

Οικονομικών

ΕΥΚΛΕΙΔΗΣ ΤΣΑΚΑΛΩΤΟΣ

Υγείας

ΑΝΔΡΕΑΣ ΞΑΝΘΟΣ

Πολιτισμού και Αθλητισμού

ΛΥΔΙΑ ΚΟΝΙΟΡΔΟΥ

Υποδομών και Μεταφορών

ΧΡΗΣΤΟΣ ΣΠΙΡΤΖΗΣ

Αναπληρωτής Υπουργός
Αγροτικής Ανάπτυξης
και Τροφίμων

ΙΩΑΝΝΗΣ ΤΣΙΡΩΝΗΣ

Θεωρήθηκε και τέθηκε η Μεγάλη Σφραγίδα του Κράτους.

Αθήνα, 17 Ιανουαρίου 2018

Ο επί της Δικαιοσύνης Υπουργός

ΣΤΑΥΡΟΣ ΚΟΝΤΟΝΗΣ